

Monumentnummer*: 522994

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82931/102

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Nijmegen Nijmegen Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Nijmegen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Hatert M 4565

Omschrijving**

Inleiding

Vrijstaande voormalige KLEUTERSCHOOL uit 1920, ver terug gelegen op een grote kavel aan de noordzijde van de Groenestraat.

In 1915 vestigde Jonkheer Rutgers van Rozenburg zich vanuit Zeist in Nijmegen op het huis Dukenburg. In 1916 trad hij in het huwelijk met Agatha Schlingemann, die hem op 13 januari 1918 een tweeling schonk: Agnes en Reiniera. Uit dankbaarheid schonk Rutgers geld voor de bouw van een 'goede Christelijke school'. Dit werd de Agnes Reiniera Fröbelschool.

De school is ontworpen door de architecten F.J.G. Vingerhoets en C.N. Hoogterp in een door het baksteenexpressionisme beïnvloede bouwstijl. De uit België afkomstige Vingerhoets was in 1914 een kunststeenfabriek aan de Dorpstraat in Hees begonnen.

In 1960 is het pand in onder meer de gevels gewijzigd naar ontwerp van F.M. Oswald.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde, bakstenen gebouw bestaat uit twee langgerekte éénlaags vleugels, die haaks op elkaar staan. Beide vleugels hebben een met rode opnieuw verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak tussen topgevels en bevatten twee leslokalen met daartussen een kamertje. Aan het uiteinde van de vleugels bevindt zich een ronde onderwijzerskamer. De vleugels komen samen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

in een hartvormige hal, waar zich de toiletten bevinden (links meisjes, rechts jongens) en twee kamers (waarvan één voor de 'leermiddelen'). De hal bestaat uit een vierkante kern met kwartronde uitbouwen van verschillende hoogte, allen plat afgedekt. De gevels hebben een gemetselde plint, afgedekt met een halfsteens rollaag. Tenzij anders vermeld hebben de vensters een horizontale roedeverdeling.

De VOORGEVEL van elke vleugel bevat in het midden een deur en ter weerszijden brede vensters met gewijzigde indeling. De KOPGEVELS zijn trapgevels, die niet alleen in hoogte, maar ook in dikte trapsgewijs toenemen en in het midden eindigen in een rookkanaal. De gevels zijn sinds de verbouwing in 1960 blind. De gevels worden beëindigd met een halfsteens rollaag, waarvan de stenen alternerend naar achteren en naar voren zijn gemetseld. Elke verticale 'schijf' van de gevel bevat bovenin een spleet met daarin een overhoeks gemetseld vierkant kolommetje. De ACHTERGEVEL van elke vleugel bevat in het midden een tweelicht met twee 2-ruits schuifvensters met 2-ruits bovenlichten. Ter weerszijden bevindt zich een breed venster, bestaande uit een drielicht met twee zijlichten. De zijlichten van het drielicht gescheiden door een gemetselde penant. De vensters bevatten 3-ruits schuifvensters met 2-ruits kantelbare bovenlichten. De vensters worden ontlast door een 2-steens rollaag, waarvan de stenen alternerend naar achteren en naar voren zijn gemetseld.

De hal heeft in de achtergevel van het vierkante bouwdeel links een deur en rechts een drielicht met enkelruits schuifvensters. De kwartronde toiletuitbouwen hebben elk vier enkelruits vensters. De gevels worden hier beëindigd met tweeëneenhalf steens rollagen en de vensters ontlast door anderhalf steens rollagen, waarvan de stenen alternerend naar achteren en naar voren zijn gemetseld.

De ronde vertrekken bevatten elk vijf drielichten met elk twee enkelruits vensters en daartussen een dicht paneel. Deze drielichten zijn in 1960 verlaagd.

De entree bevindt zich in het hart van het gebouw en bestaat uit twee ingangen ter weerszijden van een hoog opgaande kolom. De luifels boven de ingangen, die zich over een groot deel van de breedte van de voorgevels van de vleugels voortzetten, zijn vervaardigd van een oranje kunststeen, vervaardigd bij de Nijmeegse kunststeenfabriek Vingerhoets. De kolom heeft een hoog basement, eveneens vervaardigd van kunststeen. Het basement bevat een tekst die luidt: 'Charitate et Industria / Agnes en Reiniera Rutgers van Rozenburg / 3.9.1920'. Links onder staat de tekst: 'Vingerhoets / en / Hoogterp / architecten'. De kolom wordt beëindigd met een halfsteens rollaag, waarvan de stenen alternerend naar achteren en naar voren zijn gemetseld. De kolom bevat bovenin een spleet met daarin een overhoeks gemetseld vierkant kolommetje. De onderdorpels van de vensters en de onderdorpels en neuten van de deuren in de voorgevel zijn van terrazzo.

Het interieur is vrijwel intact. De vertrekken afgeronde hoeken. De gangen hebben een vloer van gele verblendsteen op hun plat. De toiletten bevatten tegels en tussenwandjes van terrazzo. Ook in het interieur zijn de onderdorpels en neuten van terrazzo.

Waardering

Voormalige fröbelschool uit 1920 in een stijl beïnvloed door het expressionisme.

- Van architectuurhistorische waarde als zeldzaam voorbeeld van een school, gebouwd in de vorm van een winkelhaak. Tevens van waarde vanwege de toegepaste bouwstijl en materialen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de teruggelegen ligging op een zeer ruim perceel aan de overigens dichtbebouwde Groenestraat.

- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een school gesticht met privé-kapitaal naar aanleiding van - in dit geval - de geboorte van een tweeling.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw